

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕТНІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ В УКРАЇНІ

PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF ETHNIC INSTITUTIONS HOSPITALITY INDUSTRY IN UKRAINE

УДК 339.13:914/919

<https://doi.org/10.32843/bses.59-35>

Слащева А.В.

к.т.н., доцент кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва

Ніколайчук О.А.

к.е.н., доцент кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва

Сімакова О.О.

к.т.н., доцент кафедри технологій в ресторанному господарстві, готельно-ресторанної справи та підприємництва
Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського

Slashecheva Alina

Nikolaichuk Olga

Simakova Olga

Donetsk National University of Economics and Trade named after Mykhailo Tugan-Baranovsky

У статті відзначено, що розвиток етнічних видів туризму та індустрії гостинності здатний сприяти соціоекономічній та культурній підтримці окремих регіонів України. Проведено дослідження ресурсної основи етнічного туризму України, який показав, що лише деякі регіони (переважно західні та центральні) мають помірний або невисокий рівень етнокультурної та етнофестивальної активності. Узагальнено класифікацію етнотуризму, визначено його матеріальні та нематеріальні етнокультурні ресурси. Проведено аналіз наявних етнічних закладів індустрії гостинності України, який показав, що ринок етноготелів є дуже ненасиченим, а саме поняття етноготелів в Україні чітко не визначене та вимог до них немає. Сформульовано основні вимоги до етноготелів та проаналізовано відповідність існуючих українських етноготелів цим вимогам. Розроблені рекомендації доцільно використовувати під час проєктування та організації роботи всіх етноготелів в Україні.

Ключові слова: етнотуризм, етноготелі, ринок етнічних закладів, індустрія гостинності, вимоги до етноготелів.

В статье отмечается, что развитие этнических видов туризма и индустрии

гостеприимства способствует социально-экономической и культурной поддержке отдельных регионов Украины. Проведено исследование ресурсной основы этнического туризма Украины, которое показало, что лишь немногие регионы (в основном западные и центральные) имеют умеренный или невысокий уровень этнокультурной и этнофестивальной активности. Обобщена классификация этнотуризма, определены его материальные и нематериальные этнокультурные ресурсы. Проведен анализ существующих этнических заведений индустрии гостеприимства Украины, которых показал, что рынок этноотелей очень ненасыщенный, а само понятие этноотелей в Украине четко не определено и требований к ним нет. Сформулированы основные требования к этно-отелям, проанализировано соответствие существующих украинских этноотелей этим требованиям. Разработанные рекомендации целесообразно использовать при проектировании и организации работ всех этноотелей в Украине.

Ключевые слова: этнотуризм, этноотели, рынок этнических заведений, индустрия гостеприимства, требования к этно-отелям.

The article notes that the development of ethnic types of tourism and hospitality industry can contribute to socio-economic and cultural support of certain regions of Ukraine. A study of the resource base of ethnic tourism in Ukraine, which showed that only some regions (mainly western and central) have a moderate or low level of ethnocultural and ethno-festival activity. The classification of ethnotourism is generalized, its tangible and intangible ethnocultural resources are determined. The existing ethnic institutions of the hospitality industry of Ukraine were monitored. Today we know about the existence of only four hotels that offer their services as an institution for ethno-tourism: ethno-wellness hotel "Ungvarsky" (Uzhgorod, Transcarpathian region), ethnographic complex "Ukrainian village" (Buzova village, Kiev region), hotel "History" (Ivano-Frankivsk region, Polyanytsya village, Podyna tract), "Uslad" recreation complex (Chernivtsi region, Sokyryany district, Lomachyntsi village). It was concluded that the market of ethno-hotels is very unsaturated, namely hotels in Ukraine are not clearly defined and there are no requirements for them. The basic requirements to ethno-hotels are formulated: the hotel must have a pronounced authenticity and symbolism, the name and interior design of the hotel correspond to the ethnic principles of one people, a special menu according to the gastronomic traditions of the ethnos, staff uniforms according to ethnic principles of one people, ethnic entertainment for guests, the ability to book rooms by phone in at least three languages, a website with the ability to book rooms in different languages, the presence of a natural body of water, park area or forest, ethnocultural and (or) ethno-festival tours with interesting attractions, the presence of a platform for ethno-festivals, master classes, national ceremonies, performances of ethnic groups. For ethno-hotels, which are designed in the style of ethnic minorities, it is recommended to provide a venue for ethnocultural events and the organization of ethno-tours for hotel visitors to better immerse themselves in the traditions of a particular ethnic group. The compliance of existing Ukrainian ethno-hotels with these requirements is analyzed. The developed recommendations should be used in the design and organization of all ethno-hotels in Ukraine.

Key words: ethno tourism, ethno-hotels, the market of ethnic institutions, the hospitality industry, requirements for ethno-hotels.

Постановка проблеми. Розвиток етноспрямованих видів туризму та закладів індустрії гостинності є важливою передумовою для оптимізації процесів розвитку багатьох регіонів України, створення в них додаткових робочих місць та збереження культурної спадщини на їхній території [1].

Етнокультурний туризм використовується як сучасний і популярний тренд у багатьох країнах для підтримки економічного та культурного розвитку регіонів [2]. Це цікавий вид туризму, який пропонує подорожувати своєю країною, поєднуючи відпочинок із пізнанням свого народу, його

культури і традицій. В Україні він з'явився зовсім недавно, але вже зараз обіцяє стати затребуваним і улюбленим напрямком не лише українців, а й іноземців, які бажають вивчити національні традиції українського народу та національних меншин. Етнотуризм сприяє вирішенню соціально-економічних проблем регіону, створює сприятливе макросередовище, що проявляється в розширенні зайнятості населення у сфері обслуговування, формуванні додаткового заробітку, стимулюванні розвитку інфраструктури, зокрема транспортних комунікацій, зв'язку, мережі торгівлі, індустрії гос-

тинності (засобів розміщення, закладів харчування, відпочинково-розважальних комплексів) [3]. Сьогодні можна зробити висновок, що однією з проблем розвитку етнокультурного та етнофестивального туризму в Україні є дефіцит етнічних засобів розміщення. Одна з причин цього – відсутність загальноприйнятих норм та правил, тому актуальним є розроблення вимог до проектування етнічних закладів готельно-ресторанного господарства та аналіз на відповідність їм наявних українських етноготелів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розвиток етнічного туризму є важливим для соціально-культурного й економічного розвитку держави через популяризацію народних звичаїв і традицій серед сучасників, а також їх збереження для майбутніх поколінь [4], адже шляхами та засобами туризму можна гідно пропагувати національно-культурну спадщину, багате історичне минуле та привабливість рідного краю не лише на внутрішньому, а й на міжнародному туристичному ринку.

Проблемам становлення та розвитку культурного та етнічного туризму в Україні присвячено публікації О. Бейдика, Л. Божко, О. Вишневської, Л. Карпової, В. Кифяка, Ю. Лаптева, С. Макарчука, М. Рутинського, Ф. Шандора та інших науковців. Окремі дослідження щодо передумов, перспектив та особливостей розвитку етнотуризму на певних територіях виклали у численних публікаціях наступні автори: Т. Лужанська та Н. Буковецька (на Закарпатті), Н. Коленда (у Волинській області), Ю. Колодич (на Поліссі), А. Чередниченко (на Слобожанщині), Х. Подвірна (у Львівській області), Р. Берест (у Прикарпатті), В. Редько (у Донецькій області), В. Панасюк (у Тернопільській області), А. Кібіч (на Гуцульщині), М. Орлова (на Одещині) тощо.

Загальноприйнятої дефініції поняття «етнічний туризм» наразі не розроблено. Етнічний туризм іноді називають також етнографічним, оскільки етнографія (народознавство) – це наука, що вивчає культурні та побутові особливості різних народів світу, а в даному разі турист безпосередньо знайомиться із цими особливостями і певною мірою вивчає їх [5].

Сьогодні існує чимало підходів до визначення поняття «етнотуризм» як в українській, так і в американській та європейській науці. Така термінологічна неузгодженість зумовлена відсутністю закріплення на законодавчому рівні підходів до цього поняття, а також широким науковим дискурсом термінологічних проблем видової класифікації туризму [6].

Дослідження ресурсів етнічного туризму в Україні мають несистематизовані розрізнені дані, однак саме наявними ресурсами етнічного туризму в Україні визначаються перспективи розвитку етніч-

них закладів індустрії гостинності, особливо засобів розміщення, у тому числі етноготелів.

Постановка завдання. Метою роботи є дослідження визначення перспектив розвитку етнічних закладів індустрії гостинності України та систематизація вимог до проектування та організації роботи етноготелів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Україна має всі необхідні потенційні складники для розвитку сучасної туристичної індустрії, а саме унікальні географічні, природно-кліматичні, історико-культурні та національно-етнографічні ресурси. Загальна площа придатних для туризму і відпочинку природних ландшафтів становить тут 9,4 млн гектарів, які й дотепер ще повністю не освоєні. На території нашої держави налічується понад 125 тис пам'яток археології, архітектури, містобудування, історії та мистецтва [7]. Найбільший розвиток нині туризм отримує в районі Чорноморського узбережжя, у Карпатах та Києві. Однак є регіони, де є великі потенційні можливості розвитку внутрішнього і в'їзного туризму, але вони не розкриті і тому гідно не оцінені [8].

Етнічний туризм буде затребуваний у майбутньому у зв'язку з унікальністю, автентичністю його пропозиції. Це підкреслюється тим фактом, що етнічне розмаїття скорочується зі швидкістю, яка відповідає темпам втрати біологічного розмаїття. Корінні нечисленні народи є носіями унікальної культури та системи господарювання, отже, перспективним буде поєднання етнічного туризму з розвитком екологічного туризму на територіях їх традиційного проживання. Для цього Україна має потужну ресурсну основу.

Цінність етнокультурної спадщини для розвитку туризму зростає, якщо вона представлена матеріальними об'єктами. Рухомі об'єкти найчастіше входять до складу музейних або виставкових експозицій, які можуть демонструватися як на приймаючих територіях, так і за їх межами, сприяючи просуванню національного турпродукту. З умовно нерухомими об'єктами можна познайомитися у спеціалізованих музеях народної архітектури та побуту, куди вони завозяться з різних сіл та регіонів. Етнокультурні ресурси певної країни є цікавими не лише для іноземних туристів, а й для її громадян, особливо у таких багатонаціональних країнах, як Україна [9].

У кризових реаліях сьогодення (синергетичного ефекту воєнних, політичних, економічних, демографічно-міграційних, психоемоційних потрясінь) етнотуризм України віднедавна став на шлях відродження. Якраз саме тепер масові етнокультурні заходи, що збирають тисячі відвідувачів із різних, почасти русифікованих і розчарованих у державотворчому процесі регіонів України, є тим цементам, що консолідує сучасних українців від Ужгорода до Маріуполя, що збудує серця небайдужих

Класифікація етнотуризму

№ п/п	Критерій класифікації	Різновиди етнотуризму
1	За змістом	Відвідування місць, пов'язаних з історико-культурною спадщиною та традиційною культурою певного народу, національної меншини або етнічної групи Відвідування місця походження родини («землі предків») Побачення з рідними та близькими Відвідування діаспори
2	За метою подорожі	Пізнавальний, релігійний, культурно-освітній, рекреаційно-оздоровчий, краєзнавчий, пригодницький, екологічний, екзотичний
3	За мотивами	Науково-дослідницький, сентиментальний (ностальгічний), пізнавально-етнографічний
4	За характером місцевості	Етносільський, етноміський
5	За тематикою етноподії	Релігійно-обрядовий, мистецький (народний фольклор і т. д.), гастрономічний (національна кухня, винний, апітуризм, віскі-туризм, сирний, рибальський, грибний, кавовий), декоративно-ужитковий (народні промисли), стилістично-дизайнерський (етномода), бойової (історичної) реконструкції
6	За формою організації	Етнофестиваль, виставка-ярмарок народних ремесел, майстер-клас із виготовлення крафтових продуктів або хенд-мейду, спортивні змагання з національних видів спорту, етнокарнавал, реконструкція історичних подій, зелений туризм тощо
7	Відповідно до напрямку туристичного потоку	Внутрішній (традиційний), в'їзний (ностальгічний, діаспорний, аборигенський), прикордонний

Джерело: складено авторами за [4; 7]

українців, а отже, спонукає їх змінювати Україну на краще [10]. Міжнародні етнофестивали, у т. ч. включені у календарі CIOF (Conseil International des Organization de Festivals et d'Arts Traditionnelles) як імпрези світового масштабу, саме тепер є одним із найважливіших чинників і найпромовистих констант утвердження іміджу України у світі як держави з високорозвиненою культурою, розмаїтою палітрою заходів традиційного і сучасного мистецтва, насиченим календарем імпрез етноподієвого туризму [11].

В умовах валютних коливань і зниження купівельної спроможності населення в Україні з'являється чудова можливість для просування внутрішнього туризму [12]. Сьогодні популярність набирають етнотури. Попит на них поступово зростає протягом останніх кількох років. На думку експертів, сплеск інтересу найближчим часом можуть викликати пропозиції турів у місця компактного проживання національних меншин України із сильним національним компонентом. Національна кухня, костюми і виражений колорит – це завжди цікаво і в певний момент стає топовою тенденцією. Але якщо існують етнотури, то має існувати і розміщення, відповідне їм, тобто етноготелі.

Етноготелі – це готелі, орієнтовані на певну культуру, релігію, єдність походження, звичаїв і способу життя народу, племені [13]. Іноді можна зустріти етноготелі, що займають старовинні будівлі з багатовіковою історією, але обладнані всіма зручностями для сучасного туриста. Однак найчастіше етноготелі знаходяться в екологічних районах, рідше – у межах міста.

Ринок етноготелів в Україні розвинений дуже слабо. Сьогодні відомо про існування лише чотирьох готелів, що пропонують свої послуги саме як заклад для етнотуризму.

1. Етновелнес-готель «Унгарв'єській» (м. Ужгород Закарпатської області) – це і готель, і ресторанный комплекс із декількома залами, і оздоровчий велнес-центр, що має у своєму розпорядженні свердловину з мінеральною водою з оптимальним балансом вуглекислоти, кремнію і заліза. Готель пропонує комфортабельні номери, конференц-зал, смачну гуцульську кухню, тренажерні зали, банний комплекс із карпатськими чанами та широким спектром СПА-послуг. У відвідувачів є можливість продегустувати найкращі закарпатські вина в дегустаційному залі, скуштувати національні страви у ресторані та смачно відпочити на ватра-терасі.

«Унгарв'єська ресторація» – перший і найвідоміший етноресторан Ужгорода. Більшість унікальних страв у ресторані готується за старовинними рецептами етнічної закарпатської кухні (яка включає у себе словацьку, угорську, румунську та чеську кулінарні традиції). У дегустаційному залі можна продегустувати закарпатські колекційні вина, мед, сири та наливки.

2. Етнографічний комплекс «Українське село» (с. Бузова Київської області) містить: готель, що пропонує сімейні номери «етнохати» у старовинному українському сільському стилі, стандартні номери та апартаменти; зону відпочинку посеред лісу та міні-зоопарк; колибу «Поїхали» з українським меню та «Тропічне кафе» із власною міні-теплицею; етномузей, церкву, навчальний

центр для тренінгів; майстерню для проведення майстер-класів із рукоділля (ангелики з тканини, валяння з вовни, вовняна акварель, дерев'яна іграшка, лялька-мотанка, писанкарство, яворівський розпис, петриківський розпис), гончарства, свічникярства, різьби по дереву; пекарню, а також сувенірну крамницю.

3. Готель «Історія» (Івано-Франківська область, с. Поляниця, урочище Подина) – це чотириповерховий концептуальний дизайн-готель, присвячений історії України на різних етапах. Це темно-сіра будівля, яка у вечірній і нічний час підсвічуються ліхтарями і тому стає схожа на казковий будиночок. Усі номери мають назви того чи іншого періоду в українській історії і відповідно оформлені: «Печера», «Трипілля», «Скіфія», «Київська Русь», «Кріпацтво», «Княжий», «Козацтво», «УПА» і «Класика». Це, мабуть, один із найцікавіших готелів України.

4. Відпочинковий комплекс «Услад» (Чернівецька область, Сокирянський район, село Ломачинці) – це етнокомплекс, що розташований на мальовничому березі Дністра. Нова незвичайна послуга, яку пропонують гостям, – проживання у будиночках на воді. Номери буквально плавають на хвилях річки. Комфортабельні двоповерхові будиночки (окремі один від одного) обладнані всіма необхідними зручностями. На першому поверсі розташована житлова зона, на другому – простора відпочинкова зона з лежачками та місцем для рибалки або ж стрибків у воду. Біля будиночку є можливість пришвартувати свій катер або скутер. Панорамні вікна дають змогу споглядати краєвиди Дністровського каньйону та національного природного парку «Подільські Товтри», одного із семи природних чудес України.

Готель Etna Hotel 3* (м. Львів) та хостел Etno Khostel Lviv позиціонують себе як етноготелі, проте ніякої української автентичності ці заклади не мають і відповідних послуг не пропонують.

Нині не існує загального терміна для визначення етноготелів, і, відповідно, кожен готель може за власним бажанням вибрати довільний стиль для конкретного етносу. Тому визначення чітких вимог до етноготелів є необхідним завданням для науковців та працівників готельного господарства.

Проведений ретельний аналіз нормативної та науково-технічної літератури надав нам можли-

вість узагальнити наявні дані та запропонувати основні та додаткові вимоги до етноготелів. У зарубіжній літературі та нормативній базі таких даних знайдено не було, тому нами було використано напрацювання комісії національної російської премії у сфері гостинності Russian Hospitality Awards у номінації «Етноготелі» та власні розробки, в результаті чого було сформульовано 10 основних вимог до етноготелів:

1. Готель повинен мати яскраво виражену автентичність і символіку.
2. Назва та дизайн інтер'єру готелю відповідають етнічним принципам одного народу.
3. Спеціальне меню відповідає гастрономічним традиціям етносу.
4. Уніформа персоналу відповідає етнічним принципам одного народу.
5. Етнічні розваги для гостей.
6. Можливість бронювання номерів телефоном мінімум на трьох мовах.
7. Вебсайт із можливістю бронювання номерів на різних мовах.
8. Наявність природного водоймища, паркової зони або лісу.
9. Етнокультурні та (або) етнофестивальні тури з відвідуванням цікавих атракцій.
10. Наявність майданчика для проведення етнофестивалів, майстер-класів, національних обрядових дій, виступи етноколективів.

Нами було проведено аналіз відповідності існуючих в Україні етноготелів цим десяти вимогам із метою виявлення найбільш показникових (табл. 2).

Таким чином, серед десяти вимог можна виділити п'ять основних, яких дотримуються всі існуючі в Україні етноготелі:

- готель повинен мати яскраво виражену автентичність і символіку;
- назва та дизайн інтер'єру готелю відповідають етнічними принципами одного народу;
- спеціальне меню згідно з гастрономічними традиціями етносу;
- етнічні розваги для гостей;
- наявність природного водоймища, паркової зони або лісу.

Це необхідно обов'язково враховувати під час проектування всіх етноготелів. Також треба відзначити, що для етноготелів, які проектуються в стилістиці етносів національних меншин, доцільно

Таблиця 2

Аналіз відповідності етноготелів основним вимогам

Найменування етноготелю	Вимоги до етноготелів									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Етновелнес-готель «Унгарьській»	+	+	+	-	+	-	-	+	+	-
Етнографічний комплекс «Українське село»	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
Готель «Історія»	+	+	+	-	-	+	+	+	-	-
Відпочинковий комплекс «Услад»	-	-	+	-	+	-	-	+	-	-

Джерело: авторська розробка

враховувати вимоги 9 та 10, а саме: передбачати майданчик для проведення етнокультурних заходів та організацію етнотурів для відвідувачів готелів для кращого занурення до традицій певного етносу.

Висновки з проведеного дослідження. Визначено, що етнічний туризм в Україні розвивається дуже повільно та лише в окремих регіонах, ринок етноготелів є дуже ненасиченим, а поняття етноготелів в Україні чітко не визначене та вимог до них немає. Нами було сформульовано основні вимоги до етноготелів та проаналізовано відповідність існуючих українських етноготелів цим вимогам. Розроблені рекомендації доцільно використовувати в перспективі під час проєктування всіх етноготелів.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Вітер О.М., Килин О.В., Стручок Н.М. Розвиток туристичного та готельного бізнесу в умовах глобалізації. *Причорноморські економічні студії*. 2020. № 49. С. 16–21. URL: <http://doi.org/10/32843/bses.49-2>.
2. Гайворонська І.В. Сучасні тенденції та нові тренди розвитку туризму. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 37. С. 126–132.
3. Божко Л.Д. Культурний туризм як важливий чинник соціально-культурного розвитку регіонів України. *Культура України*. 2011. Вип. 32. С. 3–10.
4. Рожнова В., Терес Н. Проблеми та перспективи розвитку етнотуризму: зарубіжний та український досвід. *Етнічна історія народів Європи*. 2013. Вип. 39. С. 35–44.
5. Кобаль Б. Історія розвитку етнографічного туризму в Україні. *Східноєвропейський історичний вісник*. 2017. Вип. 2. С. 98–102.
6. Дутчак О. Теоретико-методологічні проблеми українського етнотуризму: історіографія. *Вісник Прикарпатського університету. Серія «Історія»*. 2013. Вип. 23–24. С. 318–322.
7. Семенов В.Ф. Регіональний вимір рекреаційно-туристичної діяльності : монографія. Одеса : Optimum, 2012. С. 156–172.
8. Mishechkin G.V., Golubnichaya S.N. Sanatorium and resort activity in North-Eastern Azov region. *Service and Tourism: Current Challenges*. 2018. № 12 (2). P. 129–139. DOI: 10.24411/1995-0411-2018-10211.
9. Парфіненко А.Ю. Подієвий туризм як чинник формування туристичної привабливості міста. *Географія та туризм*. 2015. Вип. 34. С. 144–154.
10. Посохов І.С. Фестивальна діяльність в контексті розвитку подієвого туризму України: стан, проблеми, перспективи. *Географія та туризм*. 2017. Вип. 38. С. 58–71.
11. Молодецький А., Пташник А. Значення фестивального туризму у розвитку міст та регіонів. *Історія української географії*. 2012. Вип. 26. С. 113–118.
12. Ільїна О.В., Бояр Л.П., Ткачук Т.В. Туристичний бренд як інструмент іміджу і туристичних можливостей України. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. Вип. 7. С. 185–191.
13. Руденко Л.Г. Етноотели – новий тренд в розвитку етнографічного туризму. *Вестник РМАТ. Серія «Туристика»*. 2018. № 4. С. 137–143.

REFERENCES:

1. Viter O.M., Kilin O.V., Struchok N.M. (2020) Rozvitok turistichnogo ta gotelnogo biznesu v umovah globalizatsiyi [Development of tourism and hotel business in the context of globalization]. *Prichornomorski ekonomichni studiyi*, vol. 49, pp. 16–21. <http://doi.org/10/32843/bses.49-2>. (in Ukrainian)
2. Gayvoronska I.V. (2019) Suchasni tendentsiyi ta novy trendi rozvitku turizmu [Current trends and new trends in tourism development]. *Prichornomorski ekonomichni studiyi*, vol. 37, pp. 126–132. (in Ukrainian)
3. Bozhko L.D. (2011) Kulturniy turizm yak vazhliiviy chinnik sotsialno-kulturnogo rozvitku regioniv Ukrayini [Cultural tourism as an important factor in the socio-cultural development of the regions of Ukraine]. *Kultura Ukrayini*, vol. 32, pp. 3–10. (in Ukrainian)
4. Rozhnova V., Teres N. (2013) Problemi ta perspektivi rozvitku etnoturizmu: zarubizhniy ta ukrayinskiy dosvid [Problems and prospects of ethnotourism development: foreign and Ukrainian experience]. *Etnichna istoriya narodiv Evropi*, vol. 39, pp. 35–44. (in Ukrainian)
5. Kobal B. (2017) Istoriya rozvitku etnografichnogo turizmu v Ukrayini [History of ethnographic tourism development in Ukraine]. *Shidno-Evropeyskiy Istorichniy visnik*, vol. 2, pp. 98–102. (in Ukrainian)
6. Dutchak O. (2013) Teoretiko-metodologichni problemi ukrayinskogo etnoturizmu: istoriografiya [Theoretical and methodological problems of Ukrainian ethnotourism: historiography]. *Visnik Prikarpatського universitetu. Seriya: Istoriya*. Vol. 23–24, pp. 318–322. (in Ukrainian)
7. Semenov V.F. (2012) Regionalniy vimir rekreatsiyno-turistichnoyi diyalnosti [Regional dimension of recreational and tourist activities]. Odesa: Optimum, pp. 156–172. (in Ukrainian)
8. Mishechkin G.V., Golubnichaya S.N. (2018) Sanatorium and resort activity in North-Eastern Azov region. *Service and Tourism: Current Challenges*, vol. 12 (2), pp. 129–139. DOI: 10.24411/1995-0411-2018-10211.
9. Parfinenko A.Yu. (2015) Podieviy turizm yak chinnik formuvannya turistichnoyi privablivosti mista [Event tourism as a factor in shaping the tourist attractiveness of the city]. *Geografiya ta turizm*, vol. 34, pp. 144–154. (in Ukrainian)
10. Posohov I.S. (2017) Festivalna diyalnist v konteksti rozvitku podievogo turizmu Ukrayini: stan, problemi, perspektivi [Festival activity in the context of event tourism development of Ukraine: state, problems, prospects]. *Geografiya ta turizm*, vol. 38, pp. 58–71. (in Ukrainian)
11. Molodetskiy A., Ptashnik A. (2012) Znachenya festivalnogo turizmu u rozvitku mist ta regioniv [The importance of festival tourism in the development of cities and regions]. *Istoriya ukrayinskoyi geografiyi*, vol. 26, pp. 113–118. (in Ukrainian)
12. Ilyina O.V., Boyar L.P., Tkachuk T.V. (2017) Turistichniy brend yak instrument imidzhu i turistichnih

mozhlivostey Ukrayini [Tourist brand as a tool of image and tourist opportunities of Ukraine]. *Naukoviy visnik Hersonskogo derzhavnogo universitetu*, vol. 7, pp. 185–191. (in Ukrainian)

13. Rudenko L.G. (2018) Etno-oteli – noviy trend v razvitii etnograficheskogo turizma [Ethno hotels are a new trend in the development of ethnographic tourism.]. *Vestnik RMAT. Seriya: Turistika*. Vol. 4, pp. 137–143. (in Russian)